

Phyto Terra – işleme domatesleri üretimindeki zorluklar ve tatmin

Автор(и): Растителна защита
Дата: 13.11.2024 Брой: 11/2024

Fito Terra'dan Teodora Taseva ile bir kez daha Bulgaristan'daki işleme domatesi segmentindeki zorluklar, geçen sezon, değişen iklim, şirketlerindeki ziraat mühendislerinin deneyimi, domates işleme işletmelerinin tarımdaki rolü, zorlu pazar gerçekleştirme, bitki besleme için en son teknolojiler ve son olarak da, tarladaki sürprizlere her zaman hazır olan uyumlu bir ekibin parçası olmanın verdiği memnuniyet hakkında konuşuyoruz.

Bölüm II

Önceki konuşmalarımızda daha çok olumlu yönleri tartışmış ve iyimser bir pozisyon almış olsanız da, işleme için domates üretiminde karşılaşılan bazı zorluklara da değinmiştiniz. Deneyimlerinizden biraz

daha paylaşıyor mısınız?

Ben her zaman ileriye bakarım ve bir iyimserim. Ancak tarımdaki zorluklar çoktur ve domates sektörü de bir istisna değildir. Bu kadar zor ve sorumluluk gerektiren bir segmentte çalışmaya başladığınızda, her zaman sürprizler olabileceğinin farkında olmalısınız. Küresel ısınma ve ani iklim değişiklikleri bizim enlemlerimizi de atlamıyor. Fito Terra olarak bir ekip halinde her gün sahadayız. Sıcaklık değişimlerini izliyoruz, çünkü bu hem işimiz hem de çeşitli ürünlerin uygulanması için önemli. 2024 yılında Haziran ayının başlamasıyla başlayan aşırı sıcak günlerde, hemen birlikte çalıştığımız çiftçileri, tüm ürün ilaçlamalarının sadece gece geç saatlerde veya şafak vakti çok erken saatlerde yapılması gerektiği konusunda uyardık. Ürünleri ve dozajlarını dikkatle seçtik.

Bu yıl sorumluluğumuz daha da büyüktü, çünkü alanlar yavaş da olsa artıyor ve 2024 işleme sezonunda ülkemizde endüstriyel amaçlarla işlenen domates hacmi 65.000 tona ulaştı. Karşılaştırma yapmak gerekirse, 2012'de sadece yaklaşık 20.000 ton olduklarından beri, endüstriyel domates ekili alanlarda mutlak bir artış eğilimi açıkça görülüyor. 2022'de 45.000 tona ulaştılar, 2023'te hafif bir düşüş yaşandı – 35.000 ton ve 2024 için 60–70.000 ton endüstriyel domates beyan edildi. Bulgaristan'daki alanların çoğu Heinz çeşitleriyle ekiliyor. 2024 sezonu için Avrupa'da geleneksel olarak 5.350.000 ton domatesle İtalya ilk sırada yer alıyor ve Yunanistan yaklaşık 500.000 ton üretmiş olup, Heinz çeşitleri ülkedeki endüstriyel domates pazar payının neredeyse %90'ını oluşturuyor.

Fito Terra veya Bulgaristan'da işleme için domates üretimi nasıl bir tutkuya dönüşebilir

İşimiz sadece dikilen materyalin uygunluğunu kontrol etmekten ibaret değil, aynı zamanda agronomik faaliyet ve uygulamalar için protokollerimize sıkı sıkıya uyulup uyulmadığını ve organik gübrelerde İspanyol lider Atlantica Agricola'nın ürünlerinin nasıl uygulandığını izlemeyi de içeriyor. Çiftçilerle birlikte sürekli sahada, olası sorunlar için ürünleri denetliyoruz – su eksikliği, aşırı sulama, birikmiş nem, toprak eksiklikleri ve hatta olası zararlı istilaları. Tüm bu sorunlar – yıllar içinde biriken pek çok sorundan sadece bazıları – üreticiler, ziraat mühendisleri ve domates yetiştirme zincirindeki tüm katılımcılar tarafından ele alınmalı.

Endüstriyel domates yetiştiriciliğinde aktif sezon hazırlıkları ne zaman başlıyor?

Benim için endüstriyel domates dikimi hazırlıklarının aktif sezonu çok erken başlıyor – Ocak ayı sonunda. O zaman, tarımsal üreticilerle endüstriyel domates ekilecek toplam alanı görüşüyoruz. Bu şekilde HEINZ tohumlarını veya fidelerini zamanında teslim edebiliyoruz. Yetiştirilecek domates çeşitleri de o zaman belirleniyor, böylece işleme işletmelerinin ihtiyaçlarını karşılıyorlar. Ayrıca o zaman, çiftçilerin ürünlerinin aşamalı

olarak ve hepsi birden değil hasat edilebilmesi için, Nisan başından Mayıs sonuna kadar olan süreyi kapsayan bir fide dikim planı taslağı hazırlanıyor. İşleme işletmeleri için de gelen üretimi, darboğazları önleyecek ve Temmuz sonundan Eylül sonuna kadar ve iyi hava koşullarında Ekim ortasına kadar tüm aktif sezon boyunca işleyebilecek şekilde yaymak önemli. Bir önceki sezonun çok dikkatli bir analizi yapılıyor ve buna dayanarak bitki besleme ürünleri – toprak gübrelemesi için protokoller hazırlanıyor. Sadece bu şekilde, tarladaki önceki ürünler dikkate alınarak, ürün uygulama haritaları ve agronomik faaliyet protokolleri hazırlanabiliyor. İş ve özveriye ek olarak, bir çiftçi doğru uygulanan gübreler ve bitki koruma ürünleriyle sağlıklı bitkiler yetiştirebilir ve zengin bir verim elde edebilir. Sadece bu şekilde kuraklık ve aşırı yüksek sıcaklıklar veya sağanak yağışlar nedeniyle çok yüksek nem gibi sorunlarla başa çıkmaya hazırlanabilirler.

Bu kadar ton domates nasıl hasat ediliyor ve bu üretim nerede pazarlanıyor?

Taze meyve ve sebzelerin pazarlanması oldukça zor, özellikle de endüstriden ve binlerce dönümlük ölçekten bahsettiğimizde. Bir çiftçi için domates fideleri için bir dikim makinesine ve ayrıca toplama için bir hasat makinesine sahip olmak bir meydan okumadır. Bu tür makinelerin edinme maliyetleri çok yüksektir. Endişe verici olan, hammadde hasadının aktif sezonunda bir arıza olması durumunda yedek parça temininin neredeyse imkansız olmasıdır. Bir diğer büyük sorun da sürekli işgücü arayışı ve işgücü kıtlığıdır. Neredeyse hiç genç kalmadı ve tarlada çalışmaya devam edenler ise devasa hacimdeki yükümlülük ve faaliyetlerin üstesinden

gelemiyor. Alan beyanındaki, belge sunma ve doldurmadaki bürokratik engelleri, sektörde yeterli ürün sigortası eksikliğini vb. unutmayalım.

Olumlu tarafı, endüstriyel HEINZ domatesleri taze pazarda talep görüyor ve tercih ediliyor, ancak diğer yandan çiftçilerin üretimini satın almaya hazır yeterli işleme işletmesinin olmaması üzücü. Bu açıdan Kuzey Bulgaristan, Güney'den daha geride kalıyor. Yine de bunu değiştirmek için girişimlerde bulunuluyor. Ekipmana yatırım yapılıyor ve giderek daha fazla işletme modernize oluyor ve kendi pestisitler üretimlerini işlemeye odaklanıyor. Birçok işletme, temiz Bulgar hammaddesini işlemenin ve böylece nihai ürünlerini tanıtmanın ve dağıtmanın avantajını ve ayrıcalığını çoktan fark etti. Yeni, modern teknolojilerle, çevre korumaya odaklanarak yetiştirilmiş hammadde arıyorlar.

Böylece, doğal ürünlerin kullanımı büyük önem taşıyor ve ürünlerde zararlı mücadelesinin daha az invaziv yöntemlerine odaklanılıyor. Ekonomik açıdan da, bir çiftçinin sağlıklı, temiz ve karlı ürün yetiştirip yetiştirmeyeceği önem taşıyor.

Sadece gübrelemenin değil, aynı zamanda zararlı kontrolünün de öneminden bahsettiniz. Bu sezon en önemli domates zararlısı nedir?

Bu yıl, 2024 sezonunda, olağanüstü büyük bir akar popülasyonu gözlemledik. Önceki yıllarda bu zararlıya karşı iki uygulama yeterliyken, şimdi üç uygulama bile yeterli olmadı. Çok erken ortaya çıktılar – 10 Haziran civarında Plovdiv bölgesindeki tarlalar zaten istila edilmişti. Bu sezon sıcak hava oldukça uzun sürdü ve bu onların kolonilerinin gelişimini destekledi. Karşılaştırma yapmak için, bu istilanın ne kadar erken gerçekleştiğini anlamak adına, bazı üreticilerin hala endüstriyel domateslerin son fide köklerini dikmekte olduğunu belirtmeliyim. Bu aynı zamanda Mayıs 2024'te yaşanan uzun süreli yağışlı dönemden de kaynaklandı, bu da birçok çiftçinin faaliyetlerini engelledi.

Domatesin bir diğer çok tehlikeli paraziti canavar otu – Orobanche'dir. İlk bakışta güzel, ama çok sinsi bir bitki. Son derece inatçı ve rüzgarla hızla yayılır. Özellikle dikkatli ilgi ve eradikasyon gerektirir. Tohumları toprakta kalabilir ve hızla çoğalabilir. Büyür ve domatesin kök sistemine tutunur. Ona nüfuz eder ve herhangi bir ileri gelişimi engeller. Yavaş bir boğulma gibi bir şey. Maalesef, bu bitkiye tamamen dirençli bir domates çeşidi henüz yok. Meydan okuma, bahçelerimiz ve tarlalarımız için mümkün olduğunca dirençli olabilecek bir çeşit seçmektir. Bu açıdan Heinz iyi bir seçimdir çünkü çeşitler hastalıklara, sıcak havaya ve kuraklığa toleranslıdır. Bu yıl da, mücadele etmek zorunda kaldığımız olumsuz hava koşullarına rağmen, tarlalarda canavar otu yayılımının üstesinden gelmeyi başardık. Güçlü bir müttefik, Atlantica Agricola'nın bazı ürünleri oldu. Heinz domates

bitkilerinin Fitomare, Razormin, Kelik ve Glucocat gübreleriyle beslenmesi olağanüstü sonuçlara yol açtı – güçlü ve daha sağlıklı bitkiler, zararlılara karşı yüksek dirençli.

Şiddetli yağışlar ve ani ısınmanın neden olduğu çok sayıda sorunun yanı sıra erken dönemdeki kitlesel akar istilası ve bazı yerlerde canavar otu görülmesi, çiftçilerin ortaya çıkan duruma yeterince ve hızlı bir şekilde tepki vermesini engelledi.

Bu nedenle, biz Fito Terra'da, zararlı kontrolüne ek olarak, olumsuz hava koşullarına da hazırlıklı olmamız gerektiğine inanıyoruz. Dikimden hasada kadar riski doğru şekilde dağıtmaya odaklanıyoruz. Her zaman do